

پانزدهمین کنفرانس ارزیابی و تضمین کیفیت در نظام‌های دانشگاهی

15th Conference on Quality Assessment in University Systems

Kurdistan University, Sanandaj, Iran

November 10-11, 2021

روند تحولات ساختاری و فرایندی ارزیابی کیفیت در آموزش علوم پزشکی ایران

هر چند آموزش پزشکی در ایران قدمتی چند هزار ساله دارد و حداقل به دوران فعالیت و شکوفایی دانشگاه جندی شاپور باز می‌گردد اما پزشکی نوین با راه‌اندازی دوره‌های آموزشی علوم پزشکی به دوران اخیر و پس از تأسیس دارالفنون معنای عملی پیدا کرد و پس از تأسیس دانشگاه تهران و دانشکده‌ی پزشکی آن سرعتی مضاعف گرفت. با افزایش تعداد دانشگاه‌ها در سطح کشور و به تبع آن دانشکده‌های پزشکی و سپس سایر علوم پزشکی، به تدریج دغدغه‌هایی در خصوص کیفیت دانش‌آموختگان و متعاقب آن کیفیت دوره‌های آموزشی ایجاد شد. در سال ۱۳۵۴ و به دنبال تصویب قانون تشکیل شورای آموزش پزشکی و تخصصی کشور در مجلس شورای ملی وقت، این شورا در وزارت علوم تشکیل شد. از جمله اقدامات این شورا تشکیل هیأت‌های ممتحنه و ارزشیابی بود که از آن زمان به صورت مرتب دست‌اندرکار برگزاری آزمون‌های دانشنامه و تأیید صلاحیت دانش‌آموختگان دوره‌های تخصصی بوده است. بر خلاف ارزیابی و تأیید صلاحیت دانش‌آموختگان دوره‌های تخصصی که در قریب به پنجاه سال گذشته بدون توقف اجرا شده، موضوع ارزشیابی و تأیید صلاحیت آموزشی مراکز و دوره‌های آموزشی تخصصی و به تبع آن کلیه رشته‌های علوم پزشکی با افت و خیز فراوان مواجه بوده است. به طور کلی می‌توان قریب به پنجاه سال گذشته را به چهار مقطع کلی تقسیم کرد:

۱۳۵۵ تا ۱۳۷۰: این دوران که مقارن با سال‌های اولیه تأسیس شورای آموزش پزشکی و تخصصی و متعاقب آن وقوع انقلاب اسلامی و سپس جنگ تحمیلی بود، عملاً فعالیت عمده‌ای در زمینه‌ی ارزشیابی و تضمین کیفیت دوره‌های آموزشی علوم پزشکی انجام نشد.

۱۳۷۰ تا ۱۳۸۰: این دوره که مصادف با تلاش کشور جهت بازسازی زیرساخت‌های اقتصادی و علمی بود همراه شد با آغاز دو دسته اصلی ارزشیابی که عبارت بودند از ارزشیابی درونی مبتنی بر هدف و ارزشیابی‌های بیرونی مبتنی بر نظر خبرگان. ۱۳۸۰ تا ۱۳۹۰: شروع جدی فعالیت‌های مربوط به استقرار نظام‌های اعتباربخشی متقن و جامع در کشور با درس‌آموزی از تجربیات یک دهه گذشته و تلاش برای کاهش از فاصله ارزشیابی‌های بیرونی و درونی.

۱۳۹۰ تا ۱۴۰۰: تسریع در روند استقرار و فعالیت نظام‌های اعتباربخشی در حوزه‌های مختلف علوم پزشکی در این مقاله تلاش می‌کنیم تا در چارچوب این تقسیم‌بندی به تحولات ساختاری و فرایندی مربوط به ارزشیابی و تضمین کیفیت دوره‌های آموزشی علوم پزشکی بپردازیم.